



**The effect of
polyphonization of Hüseyni
maqam melodies within
modal jazz harmony and
dorian scale on success in
piano education**

**Hüseyni makamı içerikli
ezgilerin modal caz armonisi
ve doryen dizi kapsamında
çokseslendirilmesinin piyano
eğitiminde başarıya etkisi**

**Ozan Eroy¹
Onur Zahal²
Engin Gürpınar³**

Abstract

This research aims to determine effects of polyphonic performance of Turkish Music melodies containing Hüseyni maqam with modal jazz harmony on undergraduate piano students. Accordingly, "one group pretest-posttest pattern", one of the weak experimental modals, has been used in the survey. In scope of the research, a piano curriculum based upon the components such as a general information about modal jazz harmony and chord setups has been applied to the students over two studies that are composed with dorian scale and two folk songs performed polyphonically in Hüseyni maqam. The effect of the applied piano curriculum on students' piano performance has been analysed. As Hüseyni maqam in Turkish Music resembles dorian scale, the studies used for the curriculum have been made based on dorian scale. A six-week curriculum was applied to the students in the process level of the experimental period of the research. The pretest-posttest piano performance success of the students has been analysed by using piano performance rating form prepared pursuant to learned opinion. Wilcoxon Signed Rank Test and r effect size were calculated in the analysis process. As a result of the survey, it has been

Özet

Araştırma ile Türkiye'de lisans düzeyinde piyano eğitimi gören öğrenciler için modal caz armonisi ile çokseslendirilen Hüseyni makamı içerikli Türk müziği ezgilerinin, öğrencilerin piyano performanslarına olan etkisinin belirlenmesi amaçlanmaktadır. Bu doğrultuda, araştırmada zayıf deneysel modellerden "*tek grup ön test-son test desen*" kullanılmıştır. Araştırma kapsamında, öğrencilere; doryen dizi ile bestelenmiş iki etüt ve çokseslendirilmiş iki hüseyni içerikli türkü üzerinden modal caz armonisine ilişkin genel bilgiler, akor kurulumları vb. öğelere dayanan bir piyano öğretim programı uygulanmıştır. Uygulanan piyano öğretim programının öğrenci piyano performanslarına olan etkisi incelenmiştir. Türk müziğindeki Hüseyni makamı dizisi ile doryen dizi benzerlik gösterdiği için öğretim programında kullanılan etütler, doryen dizi temel alınarak oluşturulmuştur. Araştırmanın deneysel sürecinin işlem evresinde öğrencilere altı haftalık piyano öğretim programı uygulanmıştır. Öğrencilerin öntest-son test piyano performans başarıları, uzman görüşleri çerçevesinde oluşturulan piyano performans değerlendirme formu uygulanarak incelenmiştir. Analiz işlemlerinde Wilcoxon İşaretili Sıralar testi ve r etki büyüklüğü değerleri hesaplanmıştır.

¹ Yrd. Doç. Dr., İnönü Üniversitesi, Güzel Sanatlar ve Tasarım Fakültesi, Malatya, ozan.eroy@inonu.edu.tr

² Yrd. Doç. Dr., İnönü Üniversitesi Güzel Sanatlar ve Tasarım Fakültesi, Malatya, onur.zahal@inonu.edu.tr

³ Yrd. Doç. Dr., İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Malatya, engin.gurpinar@inonu.edu.tr

determined that the piano curriculum based on dorian scale and modal jazz harmony, enhances the piano performance success of the students noteworthily. Moreover, it has also been identified that the influence quantity is in a high level.

Araştırma sonucunda doryen dizi ile modal caz armonisine dayanan piyano öğretim programının, öğrencilerin piyano performans başarılarını anlamlı düzeyde arttırdığı tespit edilmiştir. Etki büyüklüklerinin ise yüksek düzeyde olduğu belirlenmiştir.

Keywords: Turkish music; Hüseyini Maqam; Dorian Scale; Modal Harmony; Piano Education; Piano Performance Success.

Anahtar Sözcükler: Türk Müziği; Hüseyini Makamı; Doryen Dizi; Modal Armoni; Piyano Eğitimi; Piyano Performans Başarısı.

[\(Extended English abstract is at the end of this document\)](#)

1. GİRİŞ

Türkiye'deki güzel sanatlar fakülteleri müzik bölümlerinde, piyano dersi için kullanılan dağarcığın ağırlıklı olarak klasik batı müziği kaynaklı metotlardan, etütlerden ve eserlerden oluştuğu görülmektedir. Bu dağarcık içerisinde Türk müziği kaynaklı eserler olmakla birlikte bu eserler sayıca azdır. Yapılan çalışmalar, ülkemizde piyano eğitiminde kullanılan Türk müziği kaynaklı piyano eserlerinin azlığını, eserlerin orta seviyeye uygun olduğunu ve piyano eğitimi boyunca Türk müziği kaynaklı piyano eserlerinin kullanılmasının öğrencilerin Türk müziği altyapısını geliştirmesi bakımından önemli olacağını ortaya koyar (Toptaş,2012). Bu görüşe paralel olarak Yokuş (2005:96), Türkiye'deki piyano eğitiminde Türk müziği kaynaklı piyano eserlerinin yeterli sayıda olmadığı, mevcut kaynakların ise teknik zorluklar içerdiği, bu kaynaklara ulaşılmada güçlükler yaşandığı, uygulamalarda bu türdeki kaynaklara yeterince yer verilemediği vurgusunda bulunmuştur.

Bununla birlikte Türkiye'deki makam çokseslendirme uygulamalarının geçmişi eskiye dayanan kapsamı geniş bir çalışma konusudur. Albuz (2011); çağdaş müzik sistemlerini; (a)“serial (dizisel-12 ton) sistem”, (b)“neo-klasik ve neo-barok anlayış”, (c) “post-romantik ve post-empresyonist anlayış”, (d)“nasyonalist (ulusal) akım”, (e) “aleatorik (rastlamsal) müzik” ve (f)“elektronik müzik” olarak sıraladıktan sonra Türk müziği içerikli çokseslilik yaklaşımlarını dört başlık altında sınıflandırmıştır. Bunlar; (a)“üçlü sistem, (b)“dörtlü sistem”, (c)“geleneksel Türk müziklerinin ses sistemiyle yapılan çokseslilik yaklaşımları” ve (d)“karma yaklaşım” olarak ifade edilmiştir. Türkmen'e (2007) göre Türk müziği ezgi ve dizilerinin çok seslendirilmesine yönelik yapılan çalışmalar; (a)“üçlü armoni sistemi”, (b)“dörtlü armoni sistemi” ve (c)“bestecinin belirli kurallara sıkı sıkıya bağlı kalmaksızın bilgi ve birikimleri doğrultusunda her türlü yöntemden yararlanarak yapmış olduğu çalışmalar” olarak üç bölümde toplanır. Gedikli (1999) ise bu çalışmaları; (a)“üçlüsel uyum dizgesi ile yapılan denemeler”, (b)“geleneksel sanat müziği perde sistemine bağlı kalınarak yapılan denemeler”, (c)“dörtlüsel uyum dizgesi ile yapılan denemeler” ve (d)“batının çeşitli besteleme tekniklerinden yararlanılarak belirli bir dizgeye bağlı kalmaksızın yapılan karma denemeler” biçiminde dört başlık altında sınıflandırmıştır. Tutu ve Tutu (2012); Türk müziğinin ve bu bağlamda makamsal müziğin çokseslendirilmesinde, üçlü armoni sisteminin yerine bu müziğe has farklı bir armoni sisteminin gerekliliğini ifade eden ilk müzik bilimcinin Kemal İlerici olduğunu belirtmişlerdir. İlerici'nin (1970) “Bestecilik Bakımından Türk Müziği ve Armonisi” adlı eserinde; geliştirdiği dörtlü armoni sistemi, bu sistemin çokseslendirme bakımından getirdiği yenilikler ve bu yaklaşımın üçlü armoniden farklılıkları sistematik bir biçimde açıklanmıştır (Yalçın ve Kutluk, 2012:770).

Bu çalışmada ise makamsal eserlerin çokseslendirilmesinde kullanılan üçlü armoni ve dörtlü armoni yaklaşımlarından farklı bir sistem olan modal caz armonisi temel alınmıştır. Modal caz ve

dörtlü armoni yaklaşımlarının her ikisinde de dörtlü akorların kullanılması, ilk bakışta bir benzerlik olarak düşünülebilir. Fakat caz ve modal caz armonisinde akor kullanımı (George Russel, Herbie Hancock, Bill Evans, McCoy Tyner vd.) üçlü, dörtlü ve çevrimleri üzerine türetilir (Monson, 1998). Dörtlü armoni sisteminde ise sadece dörtlü akor yapıları esas alınır (İlerici, 1970; Levent, 1995). Öte yandan, caz ve modal caz yaklaşımında, dörtlü armoni sistemindeki gibi sadece dörtlü akorlar kullanılmamaktadır. Dörtlü akorlar sıklıkla kullanılmasına karşın, üçlü akor kurgularına da yer verilir. Ayrıca bu akor yapıları, bir armoni sisteminde yer alan öğelerden sadece biridir. Bunun yanı sıra, bir armoni yaklaşımında; ezgilerin çökseslendirilmesinde oluşturulan akorların kullanıldığı ezgi öğeleri, derece tercihleri, kadans yapıları kapsamındaki armonik hareketler de o armonik yaklaşımın karakteristik özelliklerinden biridir. Bu bilgilerden hareketle; modal caz armonisi, dörtlü armoniden keskin bir biçimde ayrılmaktadır. Diğer bir anlatımla, dörtlü armoni ve modal caz armonisi birbirinden tamamen farklı yaklaşımlardır.

Çökseslendirmeye ilişkin her sistem, doğal olarak bazı benzerliklerin yanı sıra esas itibari ile farklı yaklaşımlar üzerine kuruludur. Bu çeşitlilik, müzik bilimi açısından bir zenginliktir. Bu bakımdan çökseslendirmede farklı yaklaşımların kullanılmasının; müzik teorisi, müzik performansı vb. diğer alanların gelişimine katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Yukarıda bahsi geçen makam çökseslendirme yaklaşımlarına ek olarak, araştırma kapsamında modal caz armonisi ile çok seslendirilerek oluşturulacak olan özgün materyallerin piyano dersi için diğer yazılı kaynaklara ve diğer makam çökseslendirme çalışmalarına bir alternatif olabileceği düşünülmektedir. Makamsal içerikli ezgilerin çökseslendirilmesi konusunda birçok çalışma bulunmasına rağmen, alanyazında makamsal içerikli ezgilerin modal caz armonisi ile çökseslendirildiği bir araştırma olmadığı tespit edilmiştir. Buradan hareketle, modal caz armonisi sisteminin, makamsal içerikli ezgilerle kullanımının özgün bir yaklaşım olduğu düşünülmektedir. Ayrıca Türk makam müziği içerikli eserlerin ve etütlerin çökseslendirilmesinin ihtiyacının neden doğduğu ve bu uygulamaların gerekçeleri ile amaçlanan kazanımların da ifade edilmesi önem teşkil etmektedir. Türkiye’de mesleki müzik eğitimi veren kurumların; müzik öğretmenliği, konservatuvar, müzikoloji, güzel sanatlar liseleri gibi önemli bir bölümünde çökseslilik yaklaşımları ve icraları uygulanmaktadır. Öte yandan Türk müziği teorisi, icrası ve kültürü de çeşitli açılardan farklı yoğunluklarda ilgili kurumların programlarında yer bulmaktadır (YÖK, 2006; MEB, 2005). Türk makam müziğinin, klasik icrasının yanı sıra üçlü armoni, dörtlü armoni, caz veyahut modal caz armonisi gibi farklı yaklaşımlarla çökseslendirilmesinin; öğrencilerin bu yapılarla ilişkin öğrenme isteğini, bilgi ve uygulama becerilerini arttırabileceği düşünülebilir. Bireyin kendi kültürüne ilişkin müziğinin modern yaklaşımlar ile harmanlanmasının; kişinin kültürel anlamda bilişsel, davranışsal ve duyuşsal özelliklerine hitap edilmesi ve bununla birlikte evrensel değerler bağlamında çökseslilik gibi modern ve güncel bir yaklaşımın dikkat çekici hale getirilmesi açısından önem taşıdığı söylenebilir. Ayrıca, Türkiye’deki müzik öğretmenliği, müzikoloji ve müzik teknolojileri bölümlerinde öğrenim gören lisans düzeyindeki öğrenciler için piyano ve eşlik derslerinin daha cazip hale getirilebileceği öngörülmektedir.

Literatürde, modal caz yaklaşımı ile makamsal içerikli eserlerin çökseslendirilmesine yönelik bir çalışma yer almadığı daha önce belirtilmişti. Buna karşın, makamsal nitelik taşıyan ezgilerin çökseslendirilmesine ve caz müziğine ilişkin araştırmalar alanyazında mevcuttur. Sağer ve Eroy (2014), modern armoni bağlamında; artmış üçlü, gecikmiş dörtlü, altılı ve yedili akor kurulumları ile Uşşak, Segâh, Hüseyini ve Hicâz makamındaki türkülerini çökseslendirerek, bu türküler ve ilgili makamlara ilişkin egzersizlere dayalı öğretim programını müzikoloji ve müzik teknolojisi programı piyano öğrencilerine uygulamışlardır. Buna göre, modern armoni yaklaşımına göre çökseslendirilmiş makamsal içerikli ezgilere dayalı öğretim programının, öğrenci piyano performans başarısını olumlu etkilediği sonucuna ulaşmışlardır. Babacan (2009), müzik öğretmenliği programlarına yönelik eşlik dersinde caz armonisi yaklaşımının kullanılabilirliğini incelemiştir. Buna göre, 11 haftalık bir program uygulanmış ve öğrencilerin eşliklemeye yönelik bilgi, performans ve tutum düzeylerinde

olumlu yönde anlamlı farklılıkların gerçekleştiği çalışmada belirtilmiştir. Erol (2006), geleneksel Türk sanat müziği ile caz müziğinde kullanılan doğaçlamaları, ritimsel özellikleri ve genel yapıya ilişkin öğeleri karşılaştırmalı bir biçimde araştırmıştır. Yaman (2015), müzik öğretmeni adayları üzerinden yürüttüğü araştırmasında, caz armonisi yaklaşımına dayalı uygulamaların, öğrencilerin piyano ile eşikleme becerilerini olumlu yönde etkilediğini ifade etmiş ve buradan hareketle caz armonisine dayalı piyano eşikleme konusunda bir model geliştirmiştir. Okay (2013), müzik bölümü öğrencileri için 13 haftalık bir caz piyano eğitimi programı (deney) ve klasik armoniye dayalı piyano öğretim programı (kontrol) geliştirmiştir. Araştırma sonucunda; caz deney grubunun piyano becerilerinin, kontrol grubuna göre anlamlı bir biçimde geliştiği saptanmıştır. Temel (2016), caz eserlerinin müzik öğretmenliği programlarının piyano derslerinde yer verilmesine ilişkin öğretim elemanlarının ve öğrencilerin görüşlerini incelemiş ve her iki grubun da bu türdeki eserlerin öğretimine ilişkin olumlu tutumlara sahip oldukları tespit edilmiştir. Akıncı (2001), ilköğretim okullarında kullanılan okul şarkılarının caz armonisi ve ritmik yapısı ile piyanoda çokseslendirilmesine ilişkin yöntem ve teknikler ortaya koymuştur.

Uludağ (2016), müzik öğretmenliği anabilim dallarında yürütülen Türk müziği çöseslendirme dersi için Hüseyini makam dizisine ait türkülerin dörtlü armoni, üçlü armoni ve modern armonideki akor bağlantılarını incelemiştir. Her yaklaşım için ayrı ayrı çokseslendirme uygulamaları gerçekleştirilmiş ve nihayetinde bütün yaklaşımlara ilişkin akor yapılarının ve yürüyüşlerinin birlikte kullanıldığı karma armoni bağlamında eşikleme çalışmaları gerçekleştirilmiştir. Bu modelin öğrencilerin eşikleme becerilerini olumlu yönde etkilediği, çalışmada istatistiksel ve nitel verilerle desteklenerek ifade edilmiştir. Tufan (2004); Hüseyini, Segâh ve Hüzam içerikli etütler bestelemiş, dörtlü armoni yaklaşımı ile bu makamsal içerikli etütlerin piyano eğitiminde kullanılabilirliğini incelemiştir. Aydın (2008), öncelikle Gazi Üniversitesi müzik eğitimi öğrencilerinin piyanoda en çok seslendirdikleri Türk eserleri (1-*Köçekçemsî-Muammer Sun*, 2-*Özlem-Necdet Levent*, 3-*Kağın-Ulvi Cemal Erkin*, 4-*Ninni-A. Adnan Saygun ve Söyleşi-İlhan Baran vd.*) belirlemiş, yoğunluğun makamsal içeriklerden türetilmiş eserler olduğunu tespit ettikten sonra makamsal nitelikteki çoksesli eserlerin piyanoda çalışılmasına yönelik bir model önerisinde bulunmuştur. Türkmen (2007), Türk müziğinde çokseslilik tartışmalarına ilişkin araştırmasında; üçlü, dörtlü ve belirli kurallara bağlı kalınmadan yapılan yaklaşım olmak üzere üçlü bir sınıflandırmada bulunmuş ve çokseslilik uygulamalarını tarihsel süreçten bu yana kapsamlı bir biçimde irdelemiştir.

Sınır (2006), Hasan Ferit Alnar'ın; "10 Yunus Emre İlahisi" ve "Kanun Konçertosu"nda makamsal yapıları çokseslendirmek için hangi yaklaşımlarda bulunduğunu araştırmıştır. Buna göre; Eviç, Ferahfeza, Gülizar, Hicaz, Hicazkâr, Mahur, Muhayyer, Müstear, Nevruz, Nikriz, Saba ve Segâh makamı içerikli pasaj ve yapılar üçlü armoninin, diğer yaklaşımlara göre daha fazla kullanıldığı tespit edilmiştir. Hüseyini, Rast, Kürdi, Saba ve Muhayyer içeriklerde ise dörtlü armonide kullanılan yaklaşıma benzer bir biçimde akor ve armonik yapıların kullanıldığı, çokseslendirmelerin bu bağlamda yapıldığı ifade edilmiştir. Karaca (2011), dörtlü armoni sistemini betimledikten sonra Güldeniz Ekmen'in bestelemiş olduğu yedi ilâhiyi, oratoryoya dönüştürerek, dörtlü armoni yaklaşımı çerçevesinde Türk müziği sazları için çokseslendirmiş ve oratoryonun müzikal analizini gerçekleştirmiştir. Şahin (2011), Güzel Sanatlar Liselerinin piyano öğretim programında yer alan makamların uygulanabilirliğini, programda yer alan; "kazanımlar", "örnek etkinlikler" ve "açıklamalar" kapsamında öğretmen ve öğrenci görüşlerine göre incelemiştir. Öğretmenler, programda yer alan etüt ve eserlerin öğrencilerin seviyesine uygun olmadığını, öğrenciler ise rast ve nihavend içerikli etüt ve eserleri çalmakta zorlandıklarını ifade etmişlerdir. Zeren (2012) de aynı konu üzerinde araştırmada bulunmuş ve öğretmenlerin programda yer alan makamsal dizilere gereken önemi göstermediklerini ve makamsal içerikli ezgilerden ziyade tonal ezgilerin piyano ile çokseslendirildiği etüt ve eserler ile tonal dizilerin yoğunlukla öğretmenler tarafından çalıştırıldığı sonucuna ulaşmıştır. Özdek (2013), müzik öğretmenliği ve güzel sanatlar fakültelerinin müzik bölümlerine yönelik yapılmış çalışmasında; makamsal içerikli çokseslendirilmiş gitar eserlerinin (R.

Moyano-Kara Toprak, A. Kanneci-Aygöz, C. Domeniconi-Koyunbaba) icrasına yönelik alıştırmalara dayalı etkinliklerin gitar performansına olumlu etki ettiği sonucuna ulaşmıştır. Hanönü (2014), Guatelli'nin piyano için 51 Türk müziği içerikli çokseslendirmesi olduğunu saptamış ve bu çokseslendirmelerin büyük bir bölümünde klasik dönem, geri kalan azınlık bölümünde ise barok dönem armoni yaklaşımlarının kullanıldığını ifade etmiştir. Kargın'ın (2015) çalışmasında, Endülüs kadansında yer alan dereceler (Am-G-F-E) kullanılarak Nikriz ve Hicâz makamı içerikli çokseslendirme uygulamaları geçkiler (segâh, buselik, nihavend, kürdî b.) kullanılarak yapılmıştır. Atay (2015); nihavend, muhayyerkürdî, kürdilihicazkâr, sultan-î yegâh, şehnâz makamlarındaki seçilmiş saz semaisi, longa, sirto ve şarkı formundaki Türk müziği eserlerini klasik ve flamenko gitar teknikleri ile çokseslendirerek uyarlamalar yapmıştır.

Bu çalışmaların yanı sıra makamsal çokseslendirme, çokseslendirme ve eşlik konuları dışında, Türkiye'de, caz müziğine ilişkin; caz müziğinde doğaçlama eğitimi (Babacan, 2014), caz müziği türleri (Babacan, 2011), caz müziğinin güncel sorunları (Yanıkoglu, 2007), caz müziği ve askeri müzik (Baba, 2013), tarihsel süreç içerisinde caz armonisindeki akor yürüyüşleri (Küçükarslan, 2013), piyano-caz-matematik ilişkisi (Beytekin, 2015), caz ve sinema (Kartal, 2014) Türkiye'deki caz festivalleri (Konakçı, 2014), piyano caz müziği stilleri (Berköz, 2006), caz müziği stilleri ve sosyoloji (Daştan, 2012) ve Türkiye'de caz (Candemir, 1996) konularında çeşitli çalışmalar yapıldığı tespit edilmiştir.

1.1. Modal Caz

Caz tarihçileri "modal caz" terimini 50'li yılların sonlarına doğru ortaya çıkan kompozisyonel, eşliksel ve doğaçlama stratejilerinde ortaya çıkan değişimlerin geneli olarak tanımlarlar. Gayrı resmi tanımlamalar modal armoniyi; belirsiz, statik ve renksel olarak tanımlarken, analitik anlamda tartışıldığında; yapının dört farklı karakteristik özelliğinin olduğu görülmektedir. 1. Uzatılmış pedal noktaları, 2. Standart fonksiyonel armonik yaklaşımları bastırma, 3. Yavaş armonik ritim, 4. Yedi notanın her bir armoni için birbiriyle olan ortaklığı ki bu yapılar (modlar) eşlik ve doğaçlamada icracıya geniş bir havuz sunar (Waters, 2005).

Bebop akımının hız ve sık akor değişimlerine dayanması ve bazı müzisyenleri bu anlamda zorlamasına reaksiyon olarak ortaya çıkan modal caz, sık değişen akorları bir kenara bırakarak mod sistemi üzerine kurulan bir yaklaşımla ortaya çıkmıştır. Modal yapıyı kullanan solocular daha çok melodik fikir üretmeye odaklanabilmek için akora dayalı doğaçlama sistemini zaman zaman terk edebilmektedirler (Huang ve diğerleri, 2016:421).

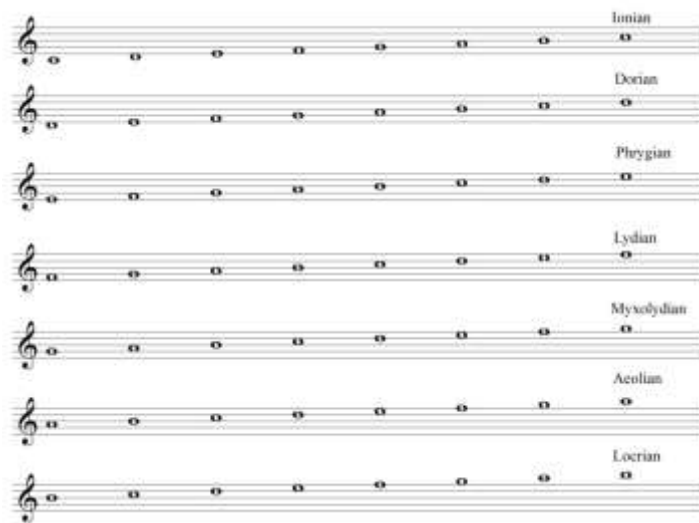
Bergerot ise (2004:181) ritimsel yönüyle işlevsel armoniyi düşündürecek olan her türlü hareketi yasaklamasıyla birlikte, II -V hareketinin hatta ve hatta V7 akorununun bile uygun görülmediğini, buna ilaveten, üçlü armonik yaklaşımların yanı sıra dörtlü akorların da sıkça kullanıldığı yeni bir serbestlik akımı olarak modal cazı tanımlamaktadır.

Ayrıca Malson ve Bellest (2005:99), modal jazz müziğinin kullandığı dizinin genellikle doryen ve miksolidyen modlar içerisinde olduğunu, bununla birlikte tonal cazda kullanılan birçok farklı akordan ziyade, modal cazın 4,8 veya 16 ölçülük kalıplar içerisinde benzer akorları kullanarak tonal cazdan farklılaştığı görüşünü savunmuşlardır.

Waters ve Martin ise (2012:254) modal cazın dört ana unsurdan oluştuğunu ifade etmişlerdir. Bunlar, sırasıyla; 1. Dört sekiz ve on altı ölçülük kalıplar içerisinde yavaş harekete sahip armonik ritim içerisinde tek akorluk devinim. 2. Bas pedalı (sabit kalan basın üzerine akorların değişebilmesi). 3. V-I ve II-V-I gibi standart fonksiyonel kalıplardan kaçınılması. 4. Akorların ve melodilerin tam dörtlü aralığını kullanması olarak belirtilmiştir.

1.1.1. Modlar

Şekil 1’de do majör dizi üzerinden türetilen modlar görülmektedir.



Şekil 1. Modlar (Honshuku, 1997)

Yedi diziden oluşan modlar, diatonik majör diziden oluşmaktadır. Modların isimleri 16. Yüzyıl kilisesinden türemiştir. Doryen, Lidyen ve Miksolydyen isimlerinin günümüzde de kullanılmaya devam edildiği görülmektedir (Aebersold, 2000:28).

1.2. Caz Armonisi’nde Yaygın Olarak Temel Akor Kurulumları

Nettles (1987) ve Yavuzoğlu (2000), caz armonisinde yaygın olarak kullanılan akor yapılarını; (a) augmented (artmış) üçlü akorlar, (b) suspended 4 (gecikmiş dörtlü), (c) yedili akorlar, (d) altere akorlar biçiminde sınıflandırmışlardır. Buradan hareketle, ilgili akor yapılarına ilişkin temel bilgiler aşağıda verilmiştir.

1.2.1. Augmented (Artmış) Üçlü Akorlar

Augmented akor, kısaca “Aug” veya “+” şeklinde gösterilir. Kök sese göre majör üçlü ve artmış beşliden oluşur (Nettles, 1987:26).

Akor Adı: F+5: fa-la-do#

G+5: sol-si-re#

1.2.2. Suspended 4 (Gecikmiş Dörtlü)

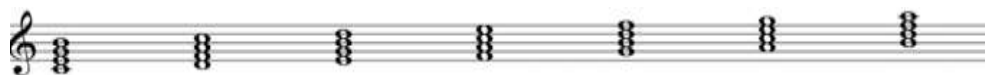
Caz armonisinde çokça kullanılan akor yapılarından birisi de dörtlü ile üçlünün yer değiştirmiş olduğu “Suspended 4” akorudur. Kısaca “Sus4” şeklinde gösterilir. (Nettles, 1987:26).

Akor Adı: G sus4: sol-do-re

D sus4: re-sol-la

1.2.3. Yedili Akor Kurulumları

Şekil 2’de yedili akor kurulumlarına ilişkin bazı örnekler sunulmuştur.



Şekil 2. Yedili Akor Örnekleri

Yedili akor kök sesin üzerine yedilinin eklenmesiyle oluşturulur. Üçlülerde; kökten üçüncü dereceye, kökten beşinci dereceye ve üçüncü dereceden beşinci dereceye olmak üzere üç farklı

aralık ilişkisi mevcuttur. Yedinci derecenin de eklenmesiyle kökten üçüncü, beşinci ve yedinci dereceye, üçüncü dereceden beş ve yedinci dereceye ve beşinci dereceden yedinci dereceye uzanan yedili akorunda, beşli akorlardan daha karmaşık hale getiren bir yapı oluşur (Nettles, 1987:27).

1.2.4. Altere Akorlar

Majör Akor	Dominant 7'li
C maj7b5: do-mi-sol bemol-si	C7b5: do-mi-sol bemol-si bemol
	C7#11: do-mi-sol-si bemol-fa#

Tablo 1. Altere Akorlar (Yavuzoğlu, 2000)

1.2.5. Polychord

“Polychord”ın Türkçe karşılığı çoklu akor olarak tanımlanabilir. Pratikte ise “polychord” iki akorun oluşturmuş olduğu kompleks bir kombinasyondur. Caz müziğinde sıkça kullanılan yapılarıdır. (Haerle, 1980:30). Şekil 3’te polychord örnekleri sunulmuştur.



Şekil 3. Polychord (Haerle,1980)

1.3. Caz Müziğindeki Yaygın Armonik Hareketler

1.3.1. II-V-I

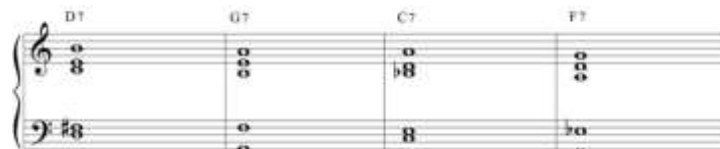
Birçok armonik harekete karşılık, II-V-I caz müzisyenlerinin en çok kullandığı yürüyüşlerden birisidir (Levine, 1995:15).



Şekil 4. II-V-I Hareketi (Levine, 1995)

1.3.2. V-V

V-V yürüyüşü; bir dominant akorunun diğer bir dominant akoruna çözülme durumudur (Levine, 1995:24).



Şekil 5. V-V Hareketi (Levine, 1995)

1.3.3. Tritone Substitution

Caz armonisinde çokça kullanılan hareketlerden birisi olan II-V-I hareketi, bazen kendi içinde değişime uğrar. Bu değişim içerisinde dominant akoru olan V. Derece, bemol II. Derece akoru ile

yer değiştirir. “Tritone Substitution” ismini, bemol II. Derece ile V. Derece, #4 aralığından alır (Mantooth,1996:40).



Şekil 6. Tritone Substitution Örneği (Eroy, 2014)

1.4. Modal Cazda Armonik Yaklaşımlar

Waters ve Martin’e göre (2012:254) Miles Davis’in “Kind of Blue” albümü ile “John Coltrane Klasik Kuartet”, (1960-64) modal caz akımının önemli hareketleri olarak caz tarihçileri tarafından değerlendirilir. Bu bağlamda modal cazdaki armonik yaklaşımlar, Miles Davis’in “Kind Of Blue” albümde yer alan “So What” ve “Flamenco Sketches” eserlerindeki armonik yapılar sunulularak örneklendirilmiştir.

1.4.1. So What



Şekil 7. “So What” Piyano Introsu

So What, Bill Evans voicing’lerinin özelliklerini taşır. Ünlü “So What” akorları özellikle Mi minör sus7 ve Re minör sus7 olarak tanımlanabilir. Parçanın girişindeki bas yürüyüşü, ana melodi işlevini görmekle beraber modal niteliği de ortaya koyar. Re doryen dizi ve dominantı, parçanın tonal iskeletini oluşturmaktadır. Parçanın ilk akoru olan Mi7 sus rifi modal niteliği uzatırken, La minör 9 sus ise parçanın basının ana karakterini oluşturmaktadır (Barrett, 2006).

1.4.2. Flamenco Sketches



Şekil 8. Flamenco Sketches Eserinde Kullanılan Akor Yapıları (Barrett, 2006)

“Kind of Blue” albümünün diğer bir parçası olan Flamenco Sketches’de beş farklı mod kullanılmıştır. Bir modu çalıp kendilerini memnun ettikten sonra sırasıyla diğer modları çalmışlardır (Williams,1989: 51).

1.4.3. Modal Caz Bağlamında Türkü ve Etütlerdeki Doryen Diziye İlişkin Akor Kurulum Önerileri

Aşağıdaki akor kurulum önerileri, iki etüt ve iki türküdeki fonksiyonlar temel alınarak örneklendirilmiştir.



Şekil 9. I. Derece

Birinci derece akor kuruluma ilişkin birinci örnekte, Bill Evans'ın "So What" parçasının girişinde kullandığı Re minör 7sus4 akoru görülmektedir. Buna ek olarak diğer üç örnek, türkü ve etütlerde kullanılmış olup alternatif olarak sunulmuştur.



Şekil 10. II. Derece

İkinci dereceye öneri olarak, "Yârimin Kaşları Kalem" türküsünde kullanılan Mi minör 7 sus4 Bill Evans akoru görülmektedir.



Şekil 11. III. Derece

Yukarıdaki şekilde Fa majör 7 13 ve F majör 7 9 13 akorları üçüncü derece akor kurulumlarına örnek olarak gösterilmiştir.



Şekil 12. IV. Derece

Dördüncü dereceye öneri olarak, yukarıdaki ilk iki örnekteki Sol major 7 13 akoru örnek olarak gösterilmiştir. İkinci akor, köksüz olarak örneklenmiş olup Bill Evans'ın kullandığı akor kurulumlarındandır. Üçüncü örnekte, Sol major 9 13 akoru verilmiş olup son örnekte ise dördüncü derece minör akorunun yedilisine örnek gösterilmiştir.



Şekil 13. V. Derece

Beşinci dereceye örnek olarak La minör sus4 7 9 akoru, ikinci örnekte altere dizi üzerine köksüz olarak kurulmuş La altere akoru ve La majör 7 b9 13 akorları gösterilmiştir.



Şekil 14. VI. Derece

Yukarıdaki üç farklı altıncı derece kurulumu görülmektedir. Birinci örnekte Si bemol majör 7 9 11 13, ikinci kurulumda Si bemol majör 9 11 13 ve üçüncü kurulumda yine Si bemol majör 7 9 13 akorları örneklenmiştir.

1.5. Hüseyini Makamı

Hüseyini makamı, Türk Makam Müziğinin en sevilen ve en çok eser verilen makamlarından biridir. Hüseyini makamı, bir çobanın kavalından çıkan melodiden, büyük hacimli orkestra eserlerine varıncaya kadar kullanılır (http://www.eksd.org.tr/makamlar/huseyni_makami_yeni.php). Bu

makam; Türk Müziğinin en eski makamlarından olmakla beraber Türk Halk Müziğinde ise en yaygın olarak kullanılan makamların başında gelmektedir (Özkan, 2000).

Makam, Hüseyinî beşlisi üzerine Uşşak dörtlüsü eklenerek terkip edilir. Hüseyinî makamının güçlüsü, beşli ile dörtlünün birleşim yerindeki Hüseyinî (Mi) perdesidir (Yılmaz, 1994; Değirmencioglu, 2011). Seyri inici-çıkıcı bir yapı göstermekle beraber, durağı; Dügâh perdesidir. Hüseyinî Makamı dizisi on iki eşit bölmeli tampere dizisinde kullanılırken segâh perdesi (si bir koma bemol) dikkate alınmaz ve dizinin ikinci derecesi natürel olarak çalınır. Yedeni; Râst (Sol) perdesi, en önemli ve karakteristik asma karar perdesi ise tiz Çargâhtır (do). Bir diğer önemli asma karar perdesi ise segâhtır (si). Türk Halk Müziği terminolojisi içerisindeki ise si bir koma bemol ve fa diyez; si bemol 2 ve fa diyez 2 olarak gösterilir (Arel, 1991; Kınık, 2011; Özkan, 2000; Değirmencioglu, 2011).

Hüseyinî Makamı dizisi eğitim müziği bestelerimizde de çok sık kullanılmaktadır. Bu çalışmada, kullanılan eserler, hem bu makam dizisi ile bestelenen eserlerin çoğunun bu sestem yazılması hem de donanımına herhangi bir değiştirici işaret almaması sebebiyle daha basit ve anlaşılır bir icra sunacağı düşüncesiyle Türk Makam Müziğindeki adıyla “Süpürde” akordunda yazılmıştır. Bu dizi, piyano üzerinde Re 4-Re 5 ses aralığına tekabül etmektedir. Şekil 14’te Hüseyinî dizi re karar üzerinden örneklendirilmiştir.



Şekil 15. Hüseyinî Dizi (Re Karar)

1.6. Araştırmanın Amacı

Batı ve Türk müziği yaklaşımlarının temel alındığı dersler (*Armoni-Kontrpuan-Eşlik, Geleneksel Türk Sanat Müziği-Uygulaması, Geleneksel Türk Halk Müziği-Uygulaması, Piyano, Müziksel İşitme-Okuma-Yazma*) farklı yoğunluklarda olmakla birlikte müzik öğretmenliği anabilim dallarında yürütülen lisans programlarında yer almaktadır (YÖK, 2006). Bu çeşitlilikten hareketle, evrensel değerler kapsamında yer alan çökseslilik yaklaşımının Türk müziği ezgilerine uygulanmasının önemli olduğu düşünülmektedir. Yapısı gereği çöksesliliği en iyi ifade edebilen çalgıların başında piyano çalgısı gelmektedir. Bu bakımdan, modal caza dayalı çökseslendirmeler piyanoya yönelik yapılmış, bu çökseslilik yaklaşımının, piyano eğitiminde performans becerilerine etkisi saptanmaya çalışılmıştır. Bu bilgilerden hareketle; müzik öğretmenliği anabilim dallarında lisans düzeyinde öğrenim gören öğrenciler için, modal caz armonisi ve doryen dizi ile çökseslendirilen Türk Müziği ezgilerinin ve bu öğelere bağlı öğretim programlarının piyano eğitimindeki başarıya etkisinin tespit edilmesi amaçlanmıştır. Bu husus, araştırmanın temel problem durumunu oluşturmaktadır. Ayrıca bu yapıya dayalı piyano öğretim programlarının, ilgili anabilim dallarındaki piyano ve eşlik derslerinde alternatif kaynak olarak kullanılabilirliğinin değerlendirilmesi de önemli bir durum olarak görülmüştür.

Araştırmanın problem cümlesi; “Hüseyinî makamı içerikli ezgilerin çökseslendirilmesinde modal caz armonisi ve doryen dizi kullanımının öğrencilerin piyano performans başarısına etkisi nasıldır?” biçiminde oluşturulmuştur. Araştırmanın amaçları doğrultusunda oluşturulan alt problem aşağıda yer almaktadır:

- Modal caz armonisi ve doryen dizi ile çökseslendirmeye dayalı piyano öğretim uygulamalarının, Doryen etüt-Doryen aksak etüt,
- Hüseyinî dizisi kullanılarak oluşturulmuş türküler ve
- Bu eserler ve etütler kapsamında genel piyano performans başarısı üzerindeki etkileri ne düzeydedir?

Bu araştırma; modal caz armonisi kapsamında doryen dizi ile bestelenen iki etüt, çökseslendirilmiş iki türkü, 6 haftalık öğretim programı ve çalışma grubunu oluşturan 10 öğrenci ile

sınırlıdır.

2. YÖNTEM

Bu bölümde; araştırmanın modeli, çalışma grubu, veri toplama araçları, verilerin çözümlenmesinde kullanılan istatistiksel yöntemler yer almaktadır.

2.1. Araştırmanın Modeli

Bu araştırma, piyano için modal armoni kullanarak düzenlenen türkülerin ve bestelenen etütlerin, öğrencilerin eserleri çalmadaki performanslarının belirlenmesine yöneliktir. Araştırmada deneysel yöntem kullanılmıştır. Araştırmanın deneysel deseni “Tek Grup Ön Test- Son Test Desen olarak belirlenmiştir.

2.2. Tek Grup Ön Test-Son Test Desen

Bu testte deneysel işlem tek grup üzerinde test edilir. Deneklerin bağımlı değişkene ilişkin ölçümleri, uygulama öncesinde; ön-test, sonrasında son-test olarak aynı denekler ve ölçme araçlarıyla yapılır. Bu yöntemde tek gruba ait ön-test ve son-test değerleri arasındaki farkın anlamlılığı test edilir (Büyüköztürk ve diğerleri, 2011).

Tablo 2. Tek Grup Ön Test-Son Test Desen (Büyüköztürk ve diğerleri, 2011).

Grup	Ön-test	İşlem	Son-test
G	O1	X	O2

2.3. Araştırmanın Deseni

Tablo 3. Araştırmanın Deneysel Deseni

Grup	ön-test	İşlem	Son-test
G	O1	X	O2
	İlk Performans	6 Haftalık İşlem Süresi	Son Performans

2.4. Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu; 2015-2016 eğitim-öğretim yılı güz döneminde, İnönü Üniversitesi Güzel Sanatlar ve Tasarım Fakültesi Müzikoloji ve Müzik Teknolojisi bölümlerinde öğrenimine devam etmekte olan lisans dördüncü sınıf öğrencileri (n=10) oluşturmaktadır.

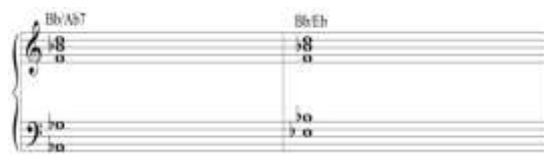
2.5. İşlem

Ön-test işleminden sonra deneklerle çalışma süresi altı hafta olarak belirlenmiş, her denekle haftada toplamda 50 dakika süreyle çalışılmıştır.

- Hafta:** Öğrencilere doryen dizi, parmak numaralarıyla gösterilmiştir. Doryen dizinin, hüseyini dizi ile olan benzerlikleri ve farklılıkları anlatılmıştır. Garsa Giderim ve aynı ritmik yapıdaki “Doryen Etüd”ün deşifreleri öğrencilere yaptırılmıştır. Bununla birlikte, iki eserin armonik analizi yapılmıştır.
- Hafta:** Yârimin Kaşları Kalem ve Aksak Etüdün deşifreleri ve iki parçanın armonik analizleri yapılmıştır. Parçalar içerisinde sıklıkla kullanılmış olan minör 7 sus 4 akorunun kurulumu öğrencilere gösterilmiştir. Akor yapısının tam dörtlü aralıklardan oluştuğu öğrencilere öğretilmiş ve bu kurgunun modal cazda sıklıkla kullanıldığı öğrencilere aktarılmıştır. Bu kurulumların yanı sıra parçalardaki polychord, majör 7 ve minör 7 akor kurulumları da öğrencilere öğretilmiştir.



Şekil 16. Minör 7 Sus 4 Akoru



Şekil 17. Polychord örnekleri



Şekil 18. Majör 7 ve Minör 7 örnekleri

3. **Hafta:** Öğrencilere etüt ve türkülerin içerisindeki simetrik dizi üzerine kurulan altere akorların kurulumları gösterilmiştir. Parçalar içerisindeki bu akorlar, öğrencilere parmak numaralarıyla birlikte çalıştırılmıştır. Bu akorlar arasındaki geçişler öğrencilere çalıştırılmıştır. Ayrıca türkü ve etütlerin ilk beş ölçüleri ayrıntılı olarak çalıştırılarak pekiştirilmiştir.



Şekil 19. La altere ve Re altere akorları

4. **Hafta:** Etüt ve türkülerdeki akor geçişleri çalıştırılarak armonik bilgiler tekrar edilmiştir. Parçaların 6. ölçülerinden, son ölçülerine kadar olan kısımları ayrıntılı çalıştırılıp öğrencilerin hatalı olduğu yerler düzeltilmiştir.
5. **Hafta:** Armonik bilgiler tekrar edilmiş, parçalar içerisindeki akor geçişleri parmak numaralarıyla tekrar çalıştırılmıştır. Öğrenciler ile iki el uyumuna dikkat edilerek uygulamalar yapılmıştır. Hatalı olan yerler düzeltilmiştir ve öğrencilerin verilen metronomda bağlı kalabilmeleri için parçalar metronom eşliğinde çalıştırılmıştır.
6. **Hafta:** Akor geçişleri tekrar edilmiştir ve varsa yanlış çalınan yerler düzeltilmiştir. Parçalar içerisindeki nüanslar öğrencilere çalıştırılmıştır ve öğrencilerin parçaları nüanslara dikkat ederek çalmaları istenmiştir. Ritmik hatalar düzeltilerek parçalar pekiştirilmiştir.

2. 6. Araştırmada Uygulanan Parçalar ve Armonizasyon Yöntemi

Araştırmada kullanılan iki etüt ve iki türkü, öğrenci seviyelerine uygun şekilde bestelenmiş ve çok seslendirilmiştir. Doryen dizi, Türk Müziği makam dizilerinden Hüseyini ile benzerlik gösterdiği için T.R.T. repertuarından iki Hüseyini türküsü bu bağlamda seçilmiştir. Bu türküler; “Garsa Giderim” ve “Yarımın Kaşları Kalem” olarak belirlenmiştir. Ayrıca, bu iki türkünün ritmik yapısına benzerlik gösteren iki etüt bestelenmiştir. Etütler ve türküler caz armonisiyle çok seslendirilmiştir. Parçaların birinci derecelerinde gözükten dörtlü akorlar her ne kadar İlericinin sistemindeki dörtlü yapıyla benzerlik gösterse de araştırmada kullanılan çok seslendirme yöntemi modal caz yaklaşımıdır. Bu fark “polychord”(örnek: La bemol majör #11 13), majör yedili ve genişletilmiş versiyonları (örnek: Si bemol majör majör 7 9) minör yedili (örnek: La minör 7) ve simetrik diziler üzerinden türetilen altere akorlar ile (örnek: La altere) dörtlü (İlerici) sistem ile olan farkı ortaya koymaktadır. Benzerlik gösteren yapılardan birinci ve ikinci derecelerde kullanılan minör yedi sus4 akoru Miles Davis’in 1959 yılında çıkardığı “Kind of Blue” albümündeki “So What” parçasının girişinde bulunan Bill Evans’ın kullandığı akorlardır. Ayrıca farklı dörtlü akor kurguları da caz müziğinde caz müzisyenleri tarafından kullanılmaktadır.

Bu etütler ve türküler Şekil 20’de sunulmuştur.

Garsa Giderim Türkü Dizesi: Ozan EROY

Doryen Etüt Ozan EROY

Yarımın Kaşları Kalem Türkü Dizesi: Ozan EROY

Doryen Aksak Etüt Ozan EROY

Şekil 20. Araştırmada Uygulanan Etütler ve Türküler

2.7. Verilerin Toplanması

Araştırmada veri toplama aracı olarak aşağıdaki "performans değerlendirme formu" kullanılmıştır. Araştırmacılar tarafından uzman görüşleri doğrultusunda oluşturulan performans değerlendirme formu altı madde kıstas alınarak oluşturulmuştur.

Tablo 1. Performans Değerlendirme Formu

Notaları Doğru Çalabilme	20
Belirlenen Metronomda Çalabilme	15
Armoni Kalıplarını Doğru Çalabilme	15
Nüansları Doğru Çalabilme	10
Stabil Çalabilme	20
Sağ el- Sol El Koordinasyonu	20
Toplam	100

2.8. Verilerin Analizi

Performans Değerlendirme Formu ile elde edilen öğrenci performans puanları, SPSS 23.0 programı kullanılarak analiz edilmiştir. Öntest-sontest puanlarına ilişkin analiz işlemleri için Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi yapılmıştır. “Wilcoxon işaretli sıralar testi olarak bilinen bu teknik, ilişkili iki ölçüm setine ait puanlar arasındaki farkın anlamlılığını test etmek amacıyla kullanılır. Bu test, ilişkili iki ölçüm setine ait fark puanlarının yönünün yanı sıra miktarlarını da dikkate alır. Wilcoxon işaretli sıralar testi, a) bağımlı değişkenin en az sıralama ölçeğinde olmasını, b) gözlem çiftlerinin birbirinden bağımsız olmasını gerektirir” (Büyüköztürk, 2011). Etki büyüklükleri; $r = \frac{z}{\sqrt{N}}$ formülü ile hesaplanmıştır ($N=cases \times 2$). Cohen ‘s r katsayısı; 0,1 düşük etki, 0,3 orta etki ve 0,5 sonrası yüksek etki olarak değerlendirilmiştir (Pallant, 2013:224-225; Cohen, 1988; akt. Coolican, 2009: 395).

3. BULGULAR

Araştırmadan elde edilen bulgular araştırmanın alt amaçları doğrultusunda ele alınmıştır.

3.1. Deney Grubunun Piyano Başarısı Öntest-Sontest Puanlarına Yönelik Bulgular

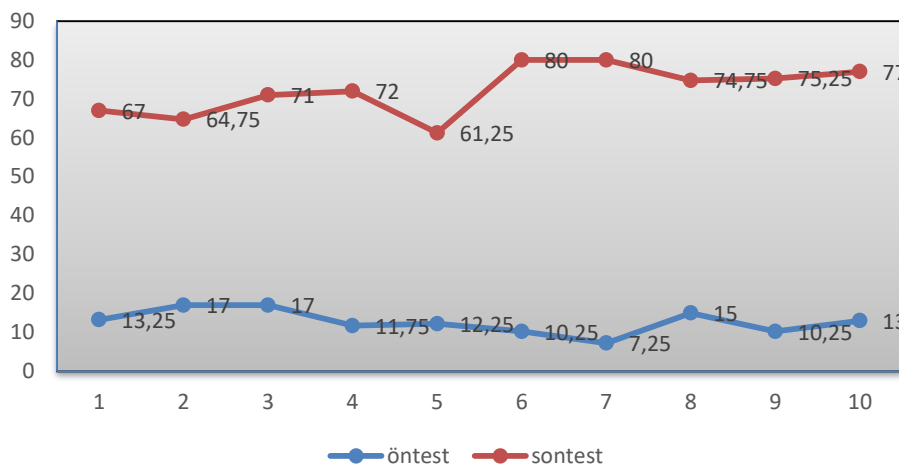
Öğrencilerin; bütün etüt ve eserlere ilişkin genel piyano performans sonuçlarına yönelik öntest-sontest puanlarının Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi sonuçları Tablo 1’de yer almaktadır.

Tablo 4. Öğrencilerin Piyano Başarısı Öntest-Sontest Puanlarının Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi Sonuçları

Puan Türü	Öntest-Sontest	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	$\bar{X}_{\text{öntest}}$	\bar{X}_{sontest}	z	p	r
Genel Performans	Negatif S.	0	.00	.00					
	Pozitif S.	10	5.50	55.00	12.70	72.30	-2.80**	.005	.63
	Eşit	0							
Doryen Etüt	Negatif S.	0	.00	.00					
	Pozitif S.	10	5.50	55.00	11.50	67.10	-2.81**	.005	.63
	Eşit	0							
Garsa Giderim	Negatif S.	0	.00	.00					
	Pozitif S.	10	5.50	55.00	13.40	72.20	-2.81**	.005	.63
	Eşit	0							
Doryen Aksak Etüt	Negatif S.	0	.00	.00					
	Pozitif S.	10	5.50	55.00	13.40	74.10	-2.80**	.005	.63
	Eşit	0							
Yârimin Kaşları Kalem	Negatif S.	0	.00	.00					
	Pozitif S.	10	5.50	55.00	12.50	75.80	-2.80**	.005	.63
	Eşit	0							

** $p < .01$

Tablo 4’deki analiz sonuçlarına göre, öğrencilerin genel piyano performans düzeylerinde anlamlı düzeyde yükselme olduğu tespit edilmiştir. [$z = -2.80$, $p < .01$]. Etki büyüklüğü değerinin ise yüksek düzeyde olduğu görülmektedir [$r = .63 > .50$]. Sıra ortalamalarının yanı sıra aritmetik ortalamalara da bakıldığında, öğrencilerin genel piyano başarılarında kayda değer bir artış olduğu gözlemlenmektedir. [$\bar{X}_{\text{sontest-öntest}} = 59.60$].



Grafik 1. Piyano Öntest-Sontest Puanlarının Çizgi Grafiği

4. Sonuç, Tartışma ve Öneriler

Deney grubuna ilişkin bulgular incelendiğinde, öğrencilerin piyano performanslarında anlamlı düzeyde yükselme olduğu tespit edilmiştir. [$z=-2.80$, $p<.01$]. Etki büyüklüğü değerinin ise yüksek düzeyde olduğu görülmektedir [$r=.63>.50$]. Sıra ortalamalarının yanı sıra aritmetik ortalamalara da bakıldığında, öğrencilerin piyano başarılarında kayda değer bir artış olduğu sonucuna varılmıştır [$\bar{X}_{\text{sontest-öntest}}=59.60$]. Toptaş (2012), lisans düzeyinde eğitim gören öğrencilere yönelik piyano için yazılmış özgün makamsal etütlerin, öğrencilerin piyano için düzenlenmiş türküleri çalma becerilerinin geliştirilmesindeki etkisini araştırmıştır. Araştırma sonucunda hazırlanan makamsal etütler ile çalışan deney grubu öğrencilerinin piyano için çok seslendirilen türküleri çalma becerisi açısından daha başarılı oldukları sonucuna varılmıştır. Karahan (2008), çağdaş Türk müziği piyano eserlerine hazırlayıcı etüt yazma yöntemi oluşturmak ve bu yöntemeye dayalı olarak yazılan etütlerin öğrencilerin eserleri çalma aşamalarındaki (çözümlemeli ön çalma, çalışma, son çalma) performanslarına etkilerini belirlemeyi amaçlamıştır. Araştırma sonucunda, esere hazırlık etüdüyle çalışan deney grubu öğrencilerinin, kontrol grubu öğrencilerinden; deşifre, çalışma ve çalma aşamalarındaki performanslar açısından daha başarılı oldukları sonucuna ulaşılmıştır. Okay (2013), caz piyano müziğinin piyano eğitiminde kullanılabilme durumunu ve sağlayacağı katkıları araştırmıştır. Araştırmada, öntest-sontest kontrol gruplu deneysel desen modeli kullanılmıştır. Araştırma yöntemine dayalı olarak hazırlanan 13 haftalık “Caz öğelerine dayalı piyano eğitim programı” deney grubuna uygulanırken; kontrol grubuna ise var olan normal süreçte eğitim-öğretime devam edilmiştir. Araştırma sonucunda caz öğelerine dayalı olarak uygulanan programın klasik piyano eğitimine geliştirici yönde katkıları olduğu sonucuna varılmıştır. Kızılay (2013) yüksek lisans tez çalışmasında Türk halk kültürünün önemli parçalarından biri olan horon dansının müziğini ele almıştır. Kızılay çalışmasının son bölümünde keman ve piyano için bir horon ezgisi kompozisyon denemesine yer vermiştir. Babacan (2009) doktora tez çalışmasında, caz müziği armonisinin eğitim fakülteleri güzel sanatlar eğitimi bölümü müzik eğitimi anabilim dallarındaki eşlik dersi sürecinde kullanılabilme durumunu ve sağlayacağı katkıları araştırılmıştır. Çalışma sürecinde, caz müziği armonisi kullanan deney grubu öğrencileri ile klasik armoni kullanan kontrol grubu öğrencilerinin, kendilerine verilen bir parçanın armonik çözümlenmesine yönelik bilgi düzeyleri ve eşliklemeye yönelik performans düzeyleri arasındaki farklar ve gelişimler ölçülmüştür. Çalışmanın sonucunda caz müziği armonisi kullanan deney grubu öğrencilerin son test puanlarının kontrol grubu öğrencilerine göre daha yüksek çıktığı görülmüş, içerisinde caz armonisinin anlatıldığı ve caz eserlerinin bulunduğu bir eşlik dersi önerisinde bulunulmuştur. Akıncı (2001) yüksek lisans tezinde; ilköğretim okullarının 2. kademesinde müzik eğitiminde kullanılan şarkıların, caz müziği armonisi

kullanılarak piyano için çok seslendirilmesinde izlenilecek yöntem ve teknikleri ortaya koyarak, bu kurumlarda caz müziği eğitimine de yer verilmesi üzerinde durmuş, müzik öğretmenlerinin müzik dersindeki eşlikli şarkı ihtiyacı göz önünde bulundurarak, özgün piyano eşlikli okul şarkıları oluşturmuştur. Alanyazında yer alan bu ilgili araştırmalarda, modal caz armonisinden ziyade caz armonisi ile çokseslendirme, eşlik yapabilme becerilerinin katkıları irdelenmiş ve elde edilen olumlu yönde, anlamlı düzeydeki bulgular, bu çalışmanın sonuçları ile benzerlik göstermiştir.

Bu bulgulardan hareketle;

- T.R.T. halk müziği arşivindeki türkülerin düzenlenerek sayıca az olan Türk müziği piyano repertuarına katkıda bulunulması,
- Müzik bölümlerinde öğrenim gören öğrenciler için Türk müziği eksenli eserlerin seviyeye uygun bir şekilde caz armonisi ile düzenlenmesi ve bu modellemelerin sayılarının çoğaltılması,
- Modal yapıdan hareketle frigen modun Türk müziği makam dizilerinden Kürdi ile benzerlik göstermesi ve bu makamın Türk halk müziği kaynaklı eserlerde sıkça görülmesi sebebiyle, araştırmada kullanılan çokseslendirme yönteminin Kürdi makamı için de uygulanması,
- Müzik bölümlerinde okuyan öğrenciler için klasik armoni anlayışının yanında temel caz teorisinin de öğrencilere öğretilmesi önerilmektedir.

KAYNAKLAR

- AEBERSOLD, J. (2000). *Valuable Jazz Information*, Jamey Aebersold Jazz, inc. <http://www.jazzbooks.com>.
- AKINCI, Ç. B. (2001). *İlköğretim Okullarının 2. Kademesinde Müzik Eğitiminde Kullanılan Şarkıların Caz Müziği Armonisi Ve Ritmik Yapıları Kullanılarak Piyano İçin Eşliklenmesinde İzlenilecek Yöntem ve Teknikler*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Gazi Üniversitesi, Ankara.
- ALBUZ, A. (2011). Türk Müziğinde Çokseslilik Yaklaşımları. *İnönü Üniversitesi Sanat ve Tasarım Dergisi*, 1(1), 51-66.
- AREL, H. S. (1991). *Türk Müzikîsi Nazariyatı Dersleri*. Kültür Bakanlığı Yayınları: Ankara.
- ATAY, G. (2015). *Türk Müziği Form ve Makamlarında Gitar Uygulamaları*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yaşar Üniversitesi, İzmir.
- AYDINER, M. (2008). *Piyano Eğitiminde Makamsal Yapıdaki Eserlerin Seslendirilmesinde Karşılaşılan Teknik Güçlükler ve Model Önerileri*. Yayınlanmamış doktora tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- BABA, O. (2013). Invention of the Tradition at the Turkish Air Forces and Jazz Music as a Tool for the Institute Culture. *E- Journal of New World Sciences Academy, Fine Arts*, 8(1), 82-89.
- BABACAN, M. D. (2014). Caz Müziğinde Doğaçlama Eğitimine Yönelik Metotların İncelenmesi, *Akademik Araştırma ve Dayanışma Derneği Sosyal Bilimler Araştırma Dergisi*, 17, 121-128.
- BABACAN, M. D. (2011). Caz Müziği ve Türleri Üzerine Bir Çalışma, *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 3(1), 207-217.
- BABACAN, M. D. (2009). *Müzik Eğitimi Anabilim Dallarında Piyano Eşlik Dersi Sürecinde Caz Armonisinin Kullanılabilirliğinin Değerlendirilmesi*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Üniversitesi, Konya.
- BARRETT, S. (2006). "Kind of Blue" And The Economy Of Modal Jazz. *Popular Music*, 25(2) 185-200.

Eroy, O., Zahal, O., & Gürpınar, E. (2016). Hüseyini makamı içerikli ezgilerin modal caz armonisi ve doryen dizi kapsamında çokseslendirilmesinin piyano eğitiminde başarıya etkisi. *Journal of Human Sciences*, 13(3), 5471-5491. doi:[10.14687/jhs.v13i3.4096](https://doi.org/10.14687/jhs.v13i3.4096)

- BELLEST, C. & MALSON, L. (2005). *Caz*. Çeviri: Esra Okutan. Kültür Kitaplığı, Ankara.
- BERGEROT, F. (2004). *Tarih Boyunca Caz. Gelenek, Stiller, Sahne Arkası, Kişiler*. Çeviri: İsmail Yerguz. Dost Kitabevi Yayınları. Ankara.
- BERKÖZ, L. D. (2006). *Piyano ve Jaz*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi, İstanbul.
- BEYTEKİN, S. (2015). *Cazın Piyano Üzerinden Matematiksel Analiz ile Fraktal Geometri ile İlişkisinin Analizi*, Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul Teknik Üniversitesi, İstanbul.
- BÜYÜKÖZTÜRK, Ş. ÇAKMAK, E. K. AKGÜN, Ö. E. KARADENİZ, Ş. DEMİREL, F. (2011). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. (10.Basım). Pegem Akademi, Ankara.
- BÜYÜKÖZTÜRK, Ş. (2011). *Sosyal Bilimler İçin Veri Analizi El Kitabı*. (14. Basım). Pegem Akademi, Ankara.
- CANDEMİR, A. C. (1996). Cazın Uluslararası Kültüre Katkısı ve Türkiye’de Caz, *Kurgu Dergisi*, 14, 49-55.
- COHEN, J. (1988). *Statistical Power Analysis for the Behavioral Sciences*. (2nd ed.). Hillsdale, NJ: Erlbaum.
- COOLICAN, H. (2009). *Research Methods and Statistics in Psychology*. London, United Kingdom: Hodder & Stoughton.
- DAŞTAN, U. (2012). *Amerika Birleşik Devletleri ile İlgili Toplumsal Olayların Ortaya Çıkardığı Caz Müziği Stilleri Üzerine Bir İnceleme*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Atatürk Üniversitesi, Erzurum.
- DEĞİRMENCİOĞLU, L. (2011). *Makamsal viyolonsel öğretim yöntemine sistematik bir yaklaşım*. Yayınlanmamış Doktora Tezi, İnönü Üniversitesi Eğitim Bilimler Enstitüsü, Malatya.
- EROY, Ozan. 2014. *Türk Müziği Ezgilerinin Modern Armoniyle Düzenlenerek Piyano Eğitiminde Kullanılması*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, İnönü Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Malatya.
- ESENDERE KÜLTÜR VE SANAT DERNEĞİ (2016). *Hüseyini Makamı*. http://www.eksd.org.tr/makamlar/huseyni_makami_yeni.php.
- GEDİKLİ, N. (1999). *Ülkemizdeki Etki ve Sonuçlarıyla Uluslararası Sanat Müziği*. İzmir: Ege Üniversitesi Basımevi.
- HAERLE, D. (1980). *The Jazz Language*. Miami: Studio 224.
- HANÖNÜ, Y. (2014). Callisto Guatelli’nin 19.Yüzyıl Klasik Türk Müziği Çokseslendirme Çalışmaları İçindeki Yeri, Eserlerinin Transkripsiyon ve Analizi, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İnönü Üniversitesi, Malatya.
- HONSHUKU, H. (1997). *Jazz Theory I*. New England Conservatory Extension Division, Cambridge.
- HUANG, H. WALSER, R. DİMARTİNO, D. KALİSS, J. WEBER, M. (2016). *Music in The 20. Century*. Routledge, New York. U.S.A.
- İLERİCİ, K. (1981). *Bestecilik Bakımından Türk Müziği ve Armonisi*. Milli Eğitim Basım Evi, İstanbul.
- KARACA, T. (2011). *Dörtlü Armoni Sistemi ile Ahmed Yesevî Oratoryosu*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Fırat Üniversitesi, Elazığ.
- KARAHAN, A. S. (2008). *Çağdaş Türk Müziği Piyano Eserlerine Hazırlık Amacıyla Yazılan Etütlerin Öğrencilerin Eserleri Çalma Düzeylerine Etkisinin Belirlenmesi*, Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- KARGIN, A. (2015). *Flamenko Müziğine Makamsal Yaklaşımlar*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Haliç Üniversitesi, İstanbul.
- KARTAL, S. S. (2014). *Sinemada Caz*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Beykent Üniversitesi, İstanbul.
- KINIK, M. (2011). Türk Halk Müziği Kültüründe Birleştirici Unsur Olarak Hüseyinî Dizisi ve Hüseyinî Türküler. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 8(16), 455-469.

- Eroy, O., Zahal, O., & Gürpınar, E. (2016). Hüseyini makamı içerikli ezgilerin modal caz armonisi ve doryen dizi kapsamında çokseslendirilmesinin piyano eğitiminde başarıya etkisi. *Journal of Human Sciences*, 13(3), 5471-5491. doi:[10.14687/jhs.v13i3.4096](https://doi.org/10.14687/jhs.v13i3.4096)
- KIZILAY, E. (2013). *Horon Ezgilerinden Yola Çıkılarak Çok Sesli Tonal Müzik Odaklı Bir Kompozisyon Denemesi: Keman ve Piyano İçin "Tepebaşı Horon"*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Haliç Üniversitesi, İstanbul.
- KONAKÇI, A. (2014). *The Methodologies to Create Successful Jazz Music Festivals in Turkey*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yeditepe Üniversitesi, İstanbul.
- KUTLUK, Ö. & YALÇIN, G.(2012). Muammer Sun'un Yurt Renkleri 1. Albümde Yer Alan Piyano Eserlerinin Armonik Analizi. *The Journal Of Academic Social Science Studies*, 5(7), 769-788.
- KÜÇÜKARSLAN, M. (2013). *Cazda Akor Yürüyüşleri Tarihi*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Hacettepe Üniversitesi, Ankara.
- LEVENT, N. (1995). *Çağdaş Türk Müziğinde Dörtlü Armoni*. Piyasa Matbaası.
- LEVINE, Mark. 1995. *The Jazz Theory Book*. Sher Music Company, Petaluma.
- MANTOOTH, F. 1986. *Voicing for Jazz Keyboard*, Hal Leonard Publishing Corporation, U.S.A.
- MONSON, I. (1998). *Oh Freedom: George Russell, John Coltrane, And Modal Jazz: the Course of Performance: Studies in the World of Musical Improvisation*, 149-68.
- NETTLES, B. (1987). *Harmony I*. Berklee College of Music, Boston.
- OKAY, B. D. (2013). *Caz Piyano Müziğinin Piyano Eğitiminde Kullanılabilirliği*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Marmara Üniversitesi, İstanbul.
- ORAL, E. (2006). *Türk San'at Müziği ve Jazz Müziği Arasında Bir Karşılaştırma*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Haliç Üniversitesi, İstanbul.
- ÖZDEK, A. (2013). *Gitar Eğitiminde Makamsal Nitelikli Eserlerin Seslendirilmesine Yönelik Hazırlanan Alıştırmaların Performansa Etkisi*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Güzel Sanatlar Enstitüsü, Erciyes Üniversitesi, Kayseri.
- ÖZKAN, İ. H. (2000). *Türk Müziği Nazariyatı ve Usulleri*. Ötüken Yayınları, İstanbul.
- PALLANT, J. (2013). *SPSS survival manual*. McGraw-Hill Education (UK).
- SAGER, T. & EROY, O. (2014). Türk Müziği Makam Dizilerinin Modern Armoniyle Çokseslendirilmesi. *İnönü Üniversitesi Sanat ve Tasarım Dergisi*, 4(9), 81-91.
- SINIR, İ. (2006). *Hasan Ferit Alnar'ın Makamlardaki Armoni Anlayışı (10 Yunus Emre İlahisi ve Kanun Konçertosunda H.F. Alnar'ın Makamlar İçin Uyguladığı Armoninin Araştırılması)*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Haliç Üniversitesi, İstanbul.
- ŞAHİN, P. (2011). *Güzel Sanatlar ve Spor Liselerinde Piyano Öğretim Programlarında Kullanılan Makamların Uygulanabilirliği Hakkında Öğretmen ve Öğrenci Görüşleri*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Gazi Üniversitesi.
- TEMEL, H. C. (2016). *Caz Eserlerine Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Öğretim Programında Yer Verilmesi İhtiyacına Yönelik Bir Çalışma*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Gazi Üniversitesi, Ankara.
- TOPTAŞ, B. (2012). *Halk Türkülerinin Sistematik Olarak Piyano Eğitiminde Kullanılması*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, İnönü Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Malatya.
- TUFAN, E. (2004). Geleneksel Makamlar Kullanılarak Yazılan Etütlerin Piyano Eğitimi Açısından Önemi. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 24(2), 65-77.
- TUTU, M. ve TUTU, S. (1999). Dörtlü Armoni ve Türk Müziği'ne Uygulanışı. Ege Üniversitesi Basımevi, İzmir.
- TÜRKMEN, U. (2007). Türk Müziğinde Çokseslilik Tartışmaları. *Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 10(1), 177-194.
- ULUDAĞ, A. K. (2016). Türk Müziği Çokseslendirme Dersi İçin Tasarlanan Bir Akor Programlama Çalışması ve Etkililik Düzeyleri. *Journal of Human Sciences*, 13(2), 2563-2576.

Eroy, O., Zahal, O., & Gürpınar, E. (2016). Hüseyini makamı içerikli ezgilerin modal caz armonisi ve doryen dizi kapsamında çokseslendirilmesinin piyano eğitiminde başarıya etkisi. *Journal of Human Sciences*, 13(3), 5471-5491. doi:[10.14687/jhs.v13i3.4096](https://doi.org/10.14687/jhs.v13i3.4096)

- WATERS, K. (2005). *Modes, Scales, Functional Harmony in the Compositions of Herbie Hancock*, *Journal of Music Theory*, 49(2) (Fall 2005), 333-357.
- WATERS, K. & MARTIN, H. (2012). *Jazz the First 100 Years*. (Üçüncü Baskı), Cengage Learning, Boston.
- WILLIAMS, M. (1989). *Jazz In Its Time*. Oxford University Press.
- YAMAN, O. (2015). *Piyano ile Eşlikleme Becerisinin Caz Müziği Armonisi ile Birlikte Geliştirilmesi Üzerine Aşamalı Bir Çalışma Modeli Önerisi*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Necmettin Erbakan Üniversitesi, Konya.
- YANIKOĞLU, A. (2007). *Caz Müziğinin Bugünkü Sorunları: Caz Müziğinin Üretilme Koşullarının Güncel Görünümü*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Başkent Üniversitesi, Ankara.
- YAVUZOĞLU, N. (2000). *Caz Müziğinde Akor Dizileri*, Pan Yayıncılık, Üçüncü Basım, İstanbul.
- YILMAZ, Z. (1994). *Türk Musikisi Dersleri*. Çağlar Yayınları.
- YOKUŞ, H. (2005). *Ülkemizde Halk Müziği Kaynaklı Piyano Eserlerinin Piyano Eğitiminde Uygulanabilirliğinin Değerlendirilmesi*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimleri Enstitüsü, Bursa.
- ZEREN, D. (2012). *Güzel Sanatlar ve Spor Liseleri'nin Müzik Bölümlerinde Piyano Eğitimi Sürecinde Türk Müziği Makam Dizilerinin Kullanılma Durumlarına Yönelik Bir Araştırma*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Güzel Sanatlar Enstitüsü, Erciyes Üniversitesi, Kayseri.

Diskografi

Miles Davis, *Kind of Blue*. Columbia CS 8163

[Extended English Abstract](#)

Problem and purpose: Hüseyini maqam is one of the best-loved maqams that has the most work of art of Turkish Maqam Music. It is used in a wide range – from a melody coming out of a shepherd's pipe to works of a full-scale orchestra. This maqam is not only one of the oldest maqams of Turkish Music, but it is also the leading maqam that is used commonly in Turkish Folk Music. Hüseyini Maqam scale is used in our Training Music Composes very often, as well. The works of art used in in this study have been written in Süpürde chord,with its name in Turkish Maqam Music, with the idea that they will present an easier and more comprehensible perform as most of the works composed in this scale are written in this voice and they don't take any modifier signs into their complement. This scale is correspond to Re 4-Re 5 tessitura on the piano.

According to jazz historians, the term of “modal jazz” defines the changes in compositional, accompanimental and improvization strategies emerging in 60's. While unofficial definitions describe the modal harmony as uncertain, static and tinctorial, it is seen that the structure has four different characteristic features when it is discussed analytically: 1) Prolonged pedal points, 2) Suppressing standard functional harmonic approaches, 3) Slow harmonic rhythm, 4) Partnership of seven notes for each harmony. These structures provide a large pool to the performer for improvization and accompaniment.

It can be seen in Turkey that the repertoire used in music departments of Faculties of Fine Arts for piano lesson is formed of methods, researches and works derived from Classic Western Music. Although there are some works originating from Turkish music in this repertoire, they are not many. It is thought that the original material that is formed with polyphonically performed Turkish Music melodies can be an alternative to other written piano lesson sources. It is also considered that the piano lesson can be made more attractive for musicology and music technologies students. From this point of view, this research aims to determine the effects of

polyphonic Turkish Music melodies performed with modal harmony and dorian scale and the curriculum connected to these elements on piano education success for undergraduate students of music education, music sciences and music technologies departments. This matter constitutes the basic problem of the research. Moreover, it is analyzed that if the piano curriculum based upon these structures can be an alternative source to piano and accompaniment lessons of related departments or not. The key phrase of the research is “How does the usage of modal jazz harmony and dorian scale in polyphonic performance of the melodies including Hüseyini makam affect the piano performance of students?” This research is limited to two studies composed of dorian series as a part of modal jazz harmony, two folk songs performed polyphonically, an eight-week curriculum and ten students forming working team.

Method: Weak experimental method has been used in the research. The experimental pattern of the research has been determined as “One Group Pretest-Posttest Pattern”. **Participants:** The working team of the research consists ten (n=10) undergraduate (fourth year) students from Inonu University Fine Arts and Design Faculty – Musicology and Music Technology Department. **Studies and Folk Songs:** Two studies and two folk songs used in the research are composed and performed polyphonically in accordance with student levels. Since Dorian serie resembles to the Turkish makam of Hüseyini, two Hüseyini folk songs were selected from TRT repertoire. These songs are “Garsa Giderim” and “Yârimin Kaşları Kalem”. Moreover, two studies, which resembles to the rhythmic structure of these two folk songs, have been composed. The harmonic approaches of the studies and folk songs have been enhanced with harmonic specimens used by modal jazz. **Procedure:** The work time with human subjects was determined as six weeks after pretesting process and we studied with each subject fifty minutes a week. *The first week:* The dorian scale was shown to the students with finger numbers and differences and similarities between the dorian scale and Hüseyini serie were explained to the students. “Garsa Giderim” and the Dorian Study having the same rhythmic structure are deciphered by the students. In addition to this, the harmonic analysis of these two songs were made. *The second week:* “Yârimin Kaşları Kalem” and Aksak Study are deciphered and the harmonic analysis of the two songs are made. The setup of the chord of Minor 7 and rest 4, which were used in the musical numbers very often, was shown to the students. It was taught to the students that the chord structure is formed of quartet tone and this editing is often used in modal jazz. *The third week:* The setup of altere chords, which were set on the symmetrical series in studies and folk songs, were taught to students. Those chords in the musical numbers were worked by the students with finger numbers. Moreover, the first five meters of the folk songs and studies were worked in detail. *The fourth week:* Chord passages in the studies and folk songs were activated and harmonic information was repeated. The parts between the sixth and last meters were worked in detail and mistakes of the students were corrected. *The fifth week:* The harmonic information was repeated and the chord passages in the musical numbers were repeated with finger numbers. The students were trained by considering two hands harmonisation. The mistakes were corrected and the musical numbers were studied accompanied with metronome with the purpose of staying connected to the given metronom. *The sixth week:* Chord passages were repeated and mistakes were corrected. The hues in the musical numbers are studied by the students. The songs were consolidated by correcting rhythmic mistakes

Data Collection: “Performance rating scale” was used as the means of data collection. This performance rating scale was formed in accordance with learned opinion and consists five criterions: a) to play notes properly, b) to play harmony patterns properly, c) to play dynamics properly, d) to play stable, e) right-left hands coordination. **Analysis of Data:** The student rating points got by the performance rating scale were evaluated by using SPSS (Statistical Package for Social Sciences). Analyses were made by using “Wilcoxon Signed Rank Test”. The influence

quantities were calculated by using $\frac{z}{\sqrt{N}}$ ($N=cases \times 2$). It has been evaluated Cohen 's r coefficient; 0,1 is low effect, 0,3 is medium effect and 0,5 and more is high effect.

Results: When the findings that are related to the experiment group have analyzed and when the effect of the curriculum applied through the works given to the human subjects on student performance has been compared after the pretest and the posttest, it has been identified that there is a remarkable increase in piano performance of the human subjects [$z=-2.80$, $p<.01$]. It has been seen that the value of influence quantity is higher-up [$r=.63>.50$]. When the arithmetic means are viewed as well as the mean ranks, it has been inferred that there has been a remarkable increase in students' piano success [$\bar{X}_{\text{posttest-pretest}}=59.60$]. With reference to these findings it has been suggested that (a) the folk songs in T.R.T Folk Music archive should be organized and contributed to the Turkish Music Piano repertoire, which is few in number, (b) the Turkish Music-based art works should be regulated with jazz harmony in proper level and number of these modellings should be increased for the students being trained in Music departments, (c) the students studying in music departments should be taught basic jazz theory as well as the classical harmony perception.